

Praha, 25. června 2018

Projekt na podporu EMAS v České republice

Tisková zpráva

Projekt ENHANCE

V České republice se již druhým rokem realizuje projekt, kterým chce Evropská unie posílit zelenou ekonomiku a ochranu životního prostředí. Projekt **ENHANCE - EMAS as a Nest to Help And Nurture the Circular Economy** probíhá za účasti dalších pěti partnerů ze čtyř evropských zemí (Itálie, Španělsko, Rakousko a Estonsko). Podpora a rozvoj EMAS, evropského programu environmentálního auditu a managementu, je reakcí na současné trendy v oblasti prosazování principů firemní odpovědnosti, jejichž součástí je poskytování informací o společnostech a jejich aktivitách ve vztahu k životnímu prostředí. Takové informace organizace prezentují prostřednictvím veřejně dostupného environmentálního prohlášení, které je výroční zprávou o tom, jak daná organizace v rámci své činnosti přistupuje k ochraně životního prostředí. Hlavními cíli projektu je **nastavit systém různých výhod a úlev**, který by organizacím se zavedeným EMAS umožnil lépe využít jejich environmentálně odpovědný přístup, a **odstranit bariéry**, které brání většímu rozšíření a celkovému zájmu o EMAS.

Hlavní aktivity

Projekt v České republice realizuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí. Důvody pro účast v projektu jsou malý počet organizací s EMAS (v ČR aktuálně jen 22), nedostatečná reakce a podpora trhu, a nízké povědomí firem a veřejnosti o programu EMAS. Prostředkem pro změnu uvedených skutečností je **identifikace a přenos příkladů dobré praxe** a snaha o **integraci EMAS do strategických, programových a legislativních dokumentů**, která by vedla k posílení EMAS v klíčových oblastech veřejného i soukromého zájmu (veřejné zakázky, prevence environmentálních rizik a škod, snížení administrativní zátěže, finanční benefity).

Aktuálně projekt ENHANCE prošel fází vyhodnocení a výběru nástrojů na podporu EMAS, které figurují v národních i regionálních politikách všech zapojených států. V rámci této aktivity proběhlo několik mezinárodních workshopů za účasti různých stakeholderů z ČR i ostatních zemí. Jedno z takových setkání proběhlo i v Praze v rámci **mezinárodní konference k EMAS**, která se konala 17. 5. 2018. Se zástupci akreditovaných ověřovatelů EMAS zde byla diskutována vhodnost zvolených opatření na podporu EMAS a teoretické výhody i překážky pro jejich zavedení.

Nejužitečnější projektovou aktivitou z pohledu ČR byly mezinárodní workshopy a schůzky se zúčastněnými stranami, kde bylo možno načerpat mnoho různých názorů a zkušeností z praxe.

Green public procurement aneb zakázky na zeleno

Mezinárodní workshop, který proběhl v estonském Tallinnu, přinesl několik zajímavých příkladů uplatňování certifikačních systémů typu EMAS (eventuálně ISO 14001) při zadávání veřejných zakázek. Diskutovány byly především možnosti a meze využití certifikace EMAS v rámci hodnotících kritérií. Nejednoznačně byla přijata možnost vyššího bodového ohodnocení konkrétního systému environmentálního řízení (EMAS oproti ISO, případně proti jiným). Naopak velmi přínosnou se ukázala diskuse nad příkladem dobré praxe zástupců Rakouska, kteří představili možnosti evaluačních mechanismů při zadávání veřejných zakázek.

Inspirativní příspěvek katalánských expertů nastínil možnosti vlivu veřejných zadavatelů na „výchovu“ odpovídající sítě dodavatelů. Takový přístup spočívá v uplatnění požadavku na zavedení systému environmentálního řízení až v průběhu plnění dlouhodobější veřejné zakázky, a to prostřednictvím konkrétního smluvního závazku.

Ze strany České republiky byla prezentována aktuální legislativní úprava, která pokrývá oblast udržitelného veřejného zadávání a postřehy z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, které prezentoval zástupce MPSV a projektu na sociálně odpovědné veřejné zadávání. Příklady dobré praxe se objevují nejčastěji v zakázkách na dodávky papíru, textilu, tiskových služeb a cateringu.

EMAS Awards, komunikace a PR

Během workshopu ve španělské Seville se zástupci projektového týmu seznámili s praxí v komunikaci a způsobu prezentování environmentálního prohlášení. Prezentace a příklady dobré praxe byly zaměřeny na rozdíly mezi EPD a environmentálním prohlášením. Zajímavé byly ukázky zaměřené na soutěže a oceňování firem - Environmental Awards and EMAS Awards, které se každoročně vyhlašují v Katalánsku a Rakousku.

Českým příspěvkem do tématu byla prezentace Ing. Juraje Truchlíka z brněnské firmy Feramo Metallum International s.r.o. o cestě k EMAS a komunikaci skrze něj. Jeho vystoupení bylo ukázkou dobré praxe certifikované firmy a její komunikační strategie vůči různým typům orgánů, partnerům a široké veřejnosti. V tomto případě bylo rozhodnutí o zavedení EMAS především reakcí na výzvy a omezení související s typem výrobní činnosti a umístěním vlastního závodu v centru velkého města.

Environmentální inspekce a role ověřovatele EMAS

Hlavním tématem posledního workshopu ve Vídni byla kontrolní činnost ověřovatelů EMAS a inspekce životního prostředí. Cílem bylo získat přehled o tom, v jakých ohledech je jejich činnost shodná, a jakým způsobem by se dala propojit. Spolupráce mezi inspektory a auditory je příležitostí, jak docílit zvýšení efektivity práce, snížení administrativní zátěže a úspory zdrojů souvisejících s inspekcemi v organizacích s EMAS a rovněž činnosti samotných inspektorů/auditorů.

Z prezentací a následné diskuze vyplynulo, že organizace s EMAS mají lepší přehled o reportingových povinnostech a větší pořádek v související dokumentaci. Inspekce jsou zde tudíž kratší a efektivnější, což šetří čas jak kontrolním orgánům, tak samotné organizaci. Tento fakt je jedním z důvodů pro zavedení výhod pro organizace s EMAS. Velkou bariérou, která se v tomto případě ukázala, je nedostatek komunikace a vzájemné důvěry. Kontrolní orgány plní své povinnosti a předepsané postupy, neuvážují v širším kontextu a nezohledňují výsledky auditů a inspekcí týkajících se stejných oblastí. Jedno z navrhovaných řešení, které bylo diskutováno, je cílené vzdělávání inspektorů a auditorů zaměřené na výměnu informací a zkušeností a na zlepšení komunikace s organizacemi.

Dalším z užitečných návrhů bylo zavedení sdíleného kontrolního seznamu, který by integroval požadavky inspekčních kontrol plynoucích z legislativy a environmentálních aspektů, které podléhají kontrole ze strany ověřovatelů EMAS.

Akční plán EMAS

Na základě všech vstupů a závěrů ze setkání projektového týmu a stakeholderů, bude v další fázi projektu, která je plánována na druhou polovinu roku 2018, sestaven návrh účinné politiky v oblasti EMAS a způsob koordinace a komunikace nových opatření na úrovni jednotlivých národních a regionálních politik v zapojených zemích. Hlavním výstupem pro ČR bude vytvoření **Národního akčního plánu pro EMAS**.

Kontakty:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Vršovická 1445/65, 100 10, Praha 10

Ing. Jana Sajdoková, jana.sajdokova@cenia.cz, tel. 267 125 347

Mgr. Pavel Ehrlich, pavel.ehrlich@cenia.cz, tel. 267 125 216

